

Кенгеш

Сёз стратегиялы айнытыуу эм миллет проектлени юсюнден барзъанды

Жыйылыуыга КъМР-ни Парламентини Председатели Татьяна Егорова, КъМР-ни Правительствосуну Председатели Мусукланы Алий, КъМР-ни Башчысыны Административияны Онуучусу Мухамед Кодзоков, КъМР-де Баш Федерал инспектор Дмитрий Васильченко, Правительство министрлери, район администрациялары башчылары эм жамауатчыла да кытышандыла. Жыйылыуу ача, Казбек Коков былай айтканды: «Сёзюс, алыбызда турган борчлардан бири – энци аскер операцияны жетишилди бардырырга себеплик этюуде, бизни запад бла кыжауу сюлююнде хорлапны болдуруду, ала, не да этип, Россияны хорларга, кыралыбызны не кыдар кырауусу эгерге корешдиле. Бизни алауа жууабыз энци аскер операцияны бардырыду муратларыбызга жетиуде, ол борчу арасыра топуруккубуз жигиттер аскерлерибизни эм саулай кюн ала барган аскерибизни хайырланды.

КъМР-ни Башчысы Казбек Коков Стратегиялы айнытыуу эм миллет проекте жаны бла советни жыйылыуу бардырганды. Анда Къабарты-Малкъар Республиканы быйлыгы жылда социал-экономика жаны бла айнытуу ал керюмдөлери чыгарылгандыла эм мындан ары тамамларыкь борча белгиленгендиле. Аны юсюнден КъМР-ни Башчысыны бла Правительствосуну пресс-службасы билдиреди.

жашагъанлауа ал сатырда турган аскерлерибизге болушукь эгерте тики кытышханлары ючюн ырызлыгынын билдиргенди.

Казбек Коковну эсгертенден кёре, 2026 жыл Президентини онуу бла Россияны халкларыны бирлигини жылды. Аны бла байламы республикалы кырауу комитет

кыруулууда 4,3 процент, промышленный товарлары чыгарууда 6,1 процент болганды. Асламлы капиталга инвестицияны келиуери да өсгөнлей барды. Арт беш жылы ичинде 40 улуу инвестиция проект жашауда бардырылганды, аланы хайырындан 2110 жангы ишчи жерле кыралгандыла. 2026 жылда салынган инвестицияны өлчөми 49 миллиард сом болганды, быйлыгы жылы агынына ол керюмдө 86 миллиард сомга жетгенди.

2025 жылда сатыу-алууны өлчөми, озгъан жылы бу кезюуу бла тенгештиргенде, 6,3 процентге өсгенди, хах төленин этилен жумушланы өлчөми да 6,5 процентге асламды, быттыры бу кезюуу бла кыралганды. Туристтик келуери аслам болганды, этилен тергүлеге кёре, 2025 жылда ол керюмдө эки миллион адамдан атырканды.

Энци предприниматель иш бла керештенини саны 24 миңден озганды, бу жаны бла өсөм 7 процент болады. Иш ачып 93,7 миң инсан кеси башын эм юйюрюн кеңиндирдиле. Быттыр бла тенгештирип кыралганды, өсөм 16,1 процент болады.

Агропрмишленный комплексе өсөм 6,8 процент,

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы К.В. Коковну Россей басманы кюню бла АЛГЪЫШЛАУУ

Къабарты-Малкъар Республиканы асламлы басма органларыны хурметли ишчилери бла ветеринарлар! Битеу жоргомындан энци Россей басманы кюню бла алгъышлай!

Журналист усталык жамауат арасында не заманда да сыйлы, сейр эмда суралмы болганды. Къабарты-Малкъарны басма органларында чыгармачылыкга берилген, улуу кёпөлүк этмеген, ишлери жореклери бла сыйла оидолай ишейдиле. Ала кыясы заманда да жерлери тапхан болуулары арасына мычмычи жетейдиле, аланы халкыга терх билдиреги илзейдиле, оидолай кыайгылары бла жашайдыла.

Ишлери белгилерчады, аланы жамауатда ырахат халаты кыралууларына, халкыбызны бирлигини кюлеуге кыошкан колшолиндан да чертип айтырчиди. Аланы энци аскер операцияны, ала кытышкан жигитлени жашууларыны, республикада аскерилерибизни юйюрлерины себеплик жумушлары бардырылууларыны ослеринден ишлери да энци кыайматыды.

Сизни профессионалдыгыгыыз, журналист борча кертилизигиз эм кесигизни амаганлай коршегизигиз ючюн испас этеме. Мындан арысында да өз Къабарты-Малкъарны бла Ата журтубузуну игиликлерине деп кесигизни маганлай эмда отурулу ишленин сый-намыс бла топуруккубузга ишлексызми.

Белгилеу

«Мындан ары да законнга тюзлукь бла кыулукь этеригизигизге ишеклизим жокуду»

КъМР-ни Башчысы Казбек Коков республиканы прокуратурасында ишленгени профессионал байрамлары бла – Прокуратурада ишленгени кюню бла – алгъышланды.

Ишлери белгилерчады, аланы жамауатда ырахат халаты кыралууларына, халкыбызны бирлигини кюлеуге кыошкан колшолиндан да чертип айтырчиди. Аланы энци аскер операцияны, ала кытышкан жигитлени жашууларыны, республикада аскерилерибизни юйюрлерины себеплик жумушлары бардырылууларыны ослеринден ишлери да энци кыайматыды.

«Къабарты-Малкъар Республиканы прокуратурасыны хурметли ишчилери эмда ветеринарлар! Профессионал байрамгыыз бла жорегимден кызыуу алгъышлай!»

Региону прокуратурасына пенсиячылары, сакаттаны, өксозлени, кел сабыллы юйюрлени эркинликери кылай сакланганыларна, энци аскер операцияга кытышхана эмда аланы юйюрлери социал болушукь бла кылай жачытылганына контролуу бардырыу жаны бла ишери дайым да жетишилди бардырыу ачюн бек ырызбыз.

Прокуратура кыралыны ишленгени тапханы, аны правону саклау системасына маганлай кесеклеринден бириди, закон бла тюзлукь дайм бийлик этерлери ючюн кыты соеледи.

Къабарты-Малкъар Республиканы прокуратурасы да инсанларыбызны праволарын бла эркинликлери кыруулууда, законукь бла право назимлыкны кюлеуге баш магантаны тутуп келеди, терроризмге бла экстремизмге, аманлыкчылыкга бла коррупцияга кыжауу корешни тири бардырды.

Борчларыгызы бет жарыкты толтурууларыны ючюн жорегимден испас этерге оеме. Мындан ары да халкыбызга, Ата журтубузга бла Законнга тюзлукь бла кыулукь этеригизигиз, кыулукь борчларыгызыны намыс бла топуруккубузга бет ишеклизим жокуду. Барыгыызга да кийик саулуукь, жетишилме эмда игилик жетпейми», деп айтылды КъМР-ни Башчысыны алгъышлауу эсебинде.

Къабарты-Малкъар Республиканы кырал саугъалары бла белгилеуну юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны УКАЗЫ

Ишлеринде жетишилме болдурылганы эмда кен жылыны бет жарыкты урунганлары ючюн

К. КОКОВ

Къабарты-Малкъар Республиканы сыйлы артисти

БАЙРАМЪКЪУЛЛАНЫ Фатимат Касоованы – Нальчик шахар округну «Совет Союзну Жигити Исая Иллазарович Иллазаровну атын жюрютген 10-чю номерли битеулю билим берген орта школ» муниципал казна орта билим беруу учреждениясыны директоруну кыулугун толтурганы.

ГАДАНОВ Алим Шалауатовиче – «Россейни «Локомотив» Физкультура-спорт бириуюну» жанауат организацины баш директоруну орунбасарына.

«Къабарты-Малкъар Республиканы сыйлы юристи»

«Къабарты-Малкъар Республиканы сыйлы артисти»

АБАНОКОВА Альмира Валерьевнага – «Кырал Музыкалы театр» кырал казна маданият учрежденияны артисткасына жырысына,

БЕЗРКОВ Борис Талостановиче – Къабарты-Малкъар Республиканы Нальчик шахар союдоно Федерал судьясына.

МЕЛЬНИКОВ Игорь Михайловиче – Къабарты-Малкъар Республиканы Арбитраж союдоно таматасына.

«Къабарты-Малкъар Республиканы сыйлы артисти»

БАНОКОВА Альмира Валерьевнага – «Кырал Музыкалы театр» кырал казна маданият учрежденияны артисткасына жырысына,

ХАМИРЗОВ Мурат Хазраталиевиче – Къабарты-Малкъар Республиканы Оид департаментини управленясыны таматасына жырысына.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы

Нальчик шахар, 2025 жылны 29 декабри, №141-УГ

К. КОКОВ

«Къабарты-Малкъар Республиканы сыйлы врачы» деген атны Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны УКАЗЫ

Саулуукь саклауу айнытыууга улуу кыайлы салгъанлары, билим усталыклары эмда кен жылыны бет жарыкты ишленгени ючюн «Къабарты-Малкъар Республиканы сыйлы врачы» деген атны атырга

ГУЛИЛАННЫ Охавны жашы Магомете – бийик профессионал билим берген «Х.М.Бербеков аты Къабарты-Малкъар кырал университет» федерал кырал бюджет билим беруу учрежденияны Медицина академиясыны жукъуу аруулары кафедрасы доцентине, чекленген жуаулыгы болгъан «Андромеда» бириуюну баш директоруна, врач-неврологка

СЕМЕНОВА Жанна Борисовнага

– Москва шахарны саулуукь саклауу департаментини «Терх болушукь берген сабий хирургияны бла травматологияны илму-илем институту» – Доктор Рощальны клиникасы» кырал бюджет саулуукь саклауу учреждениясыны неврохирургия эмда нейротравма жаны бла белиюмю башчысына, врач-неврохирургуна

ТОХОВА Аскана Зуберовнага – Къабарты-Малкъар Республиканы Саулуукь саклауу министрствосуну «Кен профили болушукь сабий клиника ара» кырал бюджет саулуукь саклауу учреждениясыны участкалы врач-педиатрга.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы

Нальчик шахар, 2025 жылны 29 декабри, №147-УГ

К. КОКОВ

Парламент

«Бююнюлюкде адеп-намысны, төрени, инсанлыкь ышанланы сакълау бююнюнда магъаналыды»

XXXIV Халкъла аралы Рождество аллы билим беруу окуулары чеклеринде КъМР-ни законла чыгаруучу органында Х регион парламент тобушу бардырылганды. Быйыл ала кытышхана «Жарыкландыруу эм адеп-намыс: адамны юйретуу эм заманы кыркуулары» теманы сюзгендиле.

Технологияла

Археологик Фосифилат сёзюнде шендого заманда жаш төлнюно юйретууде магъаналы сорулганы юслеринден айтханды. Ол адамны кызыгы, намыслыгыны сабылжык кыралганды, аны андан ары жашаууна себеплик этгенлери чертгенди.

Жыйылыуу КъМР-ни Парламентини башчысы Татьяна Егорова бардырганды. Аны ишине Правительстваны Мухамед Кодзоков, Мухамед Кодзоков, Питгорскуну эм Черкесский епископу Феофилакт, КъМР-ни Муслиманларыны дин управленясыны башчысыны орунбасары Алим Сижакжев, депутатла, энци аскер операцияны ветеринарлары, алилле, жамауат эм дин организациялары келечилери эм башхала кытышхандыла.

Болойда шендого цифралы заманда, жалгъан интеллект кенг жайылган кезюуде технологияла жаш

Мурдору

Татьяна Егорова жылыны ахырында законла чыгаруучу органа Рождество аллы билим беруу окуулары бардырыу төрөгө айланганы, алауа власть органына, дин эм жамауат организациялары келечилери, алилле кытышкан, жамауатча маганлай сорулганы сюзгенлери, ачыкланган кемчиликлени тамамлануу жоллары белгиленгенлери чертгенди.

Шендого заман илму, техника айныгъанлары, алгъа улуу атамала да баргъанлары бла энциди. Алай эсе уа, адам улуу да билимни, хар наден да халарлы болгъанды. Алай кен онгла бла бирге кыркуула да кебейгенлери белгиленди спикер.

«Жангы билим не жаны бла да айныгъан адамны юйретууну мурдору болууга керекди, адеп-намыс, кызык, төре, маданият дегенча магъаналы адамлыкь ышанланы тас этмей. Бизни халкыла емюрлени теренден ма аланы мурдорула юйретгендиле жаш төлнюно, ала адамны өсюну таянчагы болгъандыла, деп кытышхана законла чыгаруучу органы башчысы.

Болойда шендого цифралы заманда, жалгъан интеллект кенг жайылган кезюуде технологияла жаш

төлнюно акылынын, кез кырамын, жашауу да терленгендиле. Ол себелден, Феофилакт акъыл эттенде, жалгъан интеллект кылай ишленгени, аны мурдору ангъларга керекди. Ол интернетти онглари бла хайырланганда кемчиликлени хатасы адамны жамауу бла байламлылганды, аны халине, психикасына жетелери эсгертенди.

Ахыры 2-чи бетеди.

13 январь – Россей басманы кюню

Жангы жылга таукелленип эмда кёлленип киршгенбиз

Тарыхда айтылганы кёре, Россейде биринчи газет 1703 жылда чыкганды басмадан. Малкъар тилде уа – озгъан өмюрдө. Андан бери жюз жылдан атык озгъанды. Жашаудай, излемле да терленгендиле. Бююнюлюкде «Заман» республикалы асламлы басма органыны араларында не жаны бла да алгъылыкны оюкчидармай келеди десем, өткорюк болмаз. Биринчиден, былайда газетибизни тиражы бла байламы болупуубуз белгилерге сюеме. Арт 3-4 жылы алып кырасак, сизни, багалы газет окуучуларыбызны, хайыргызындан биз башхаладан арабыз. Ол а бизнича аз саны халкъга болмагъан аламан керюмдө.

Республикада жашагъан миллетлени араларында бизден кеп болганла бардыла эм ол биреуге да таска тойюло. Миллетибизни адамлары уа, ити да аз болгъанлары кырамына ала тилибизге чыкгъан газетни бла журналданы сансыз этип кымай,

«Заманнга» жаздыруугузуну кыюмагъаныгыз ючюн бек ырызбыз. Ма Жангы жылыны аллында өтген кампанияда да биз кезюуу кере биринчи тизмеде орналгъанбыз.

Газетни коллективни уа кюн сайын жангы жигиле табууну эм ала бла сизни танышырууну тохтатмайды. Бизни хар жигитибиз бир элбизини, тукмуубузуну келечисини. Ала республикада эи андан тышхана да миллетибизни атын иги бла айтыра урунганлары уа барысына да өктемлендиреди. Сёзюс, хар адамга да хычуунду жуугуун, ахлуусун газетни бетинде керюу. Биз да бек ырызбыз сиз халкыбызны аллай тийишли жашларыны бла кызыларыны юслеринден билдире турасыгыз.

Ахыры 2-чи бетеди.

СУРАТДА: (солдан онгнга) Кетеничлени Зульфийа, Зезаланы Лидя, Баллианы Феруза, Аса Карданова, Биттирланы Карина.

Республикада жашагъан миллетлени араларында бизден кеп болганла бардыла эм ол биреуге да таска тойюло. Миллетибизни адамлары уа, ити да аз болгъанлары кырамына ала тилибизге чыкгъан газетни бла журналданы сансыз этип кымай,

алгъа дайым биликни этедиле. Газетлени нелерине тапдыруу бла

байламы жумушла артык аламан ишлемгенлерине да кырамай,

Кышлыкь сыналгъанда...

«Окуучуларыбыз бизни кыйматыбыздыла, даражабыздыла»

Махайны улуу юйюрю

«Баш борчубуз жаш төлнюно Апа журтубузуну суйюрюргедди»

Сөз стратегиялы айнытыңуу эм миллет проектлени юсюндөн барзъангы

Ахыры. Алай 1-чи беттеди.

Иш жакны өлчөмү босди. Этмлген төргөлөгү көрө, 2025 жылда орта эсеп бола айтканда, айкаль 52 миң сом болзъанды.

«Шимал-Кавказ федерал округда республика алынган файданы адам башындан төргө олгошөндө, биринчи берген чыккындан эм, ал көрүндөлөгү көрө, инсанланы кылайлыклары андан да иги болууду. Кыргызусу жашаганынаны санын азайтуу эм халкь аспамланы кылайлыклары игилендириу Кыргыз Республикасы стратегиялы айнытыңуу баш борчларындан бирди. Озган жылы көрүндөлөгү ринеге көрө, иш жакны аз өлчөмдөнө кире ашпаганынаны саны 11 проценте аз болууду, быйылгы жылда ол көрүмдү дагыда бир проценте тошордиңды», — деп белгилегенди Россияны босди.

Кызырты-Малкыар Республикасы бюджетин толтуруу, ал төргөлөгү көрө, напалагандан башка жердеден

тошгон файдала 33.1 миллиард сом болзъанды. Ол көрүмдө 2024 жылны бюджеттендөн эсе 13 проценте, башка айтканда уу, 3.8 миллиард сомга аспамды. Бюджетте республиканын төшөндөн файданынаны өлчөмү 24.1 миллиард сомга жетерденди.

Кызырты-Малкыар Россияны Президентин башламчылыгы бола башланган жаны миллет проектлени жашауда бардыры төбегерденди. 2025 жылда 43 регион проект болзъанды, аладан 33-дө кыранчанынаны республика этгенди. Саудай да этмлген кыранчанынаны өлчөмү 10.8 миллиард сом болзъанды, аны 7.6 миллиард сомду федерал бюджеттенди, 3.2 миллиарды уу регион бюджеттендөн белонгенди. Асман аспамсы жок жыйырмадан асман мекямны курулушунан эм жангыртуу ишлеге кетгенди.

2026 жылдык миллет проектлеге 14.8 миллиард сом бөлүргө мурат барды, аны 11.5 миллиард сом республиканын бюджеттенди — 3.2 миллиард сом. Ол жаны бола властын федерал органдары

бола 41 ачча бола байланы болган эм ачча бола байланы болган 43 келишим этмлгенди. Белгиленгенге көрө, аспам эсе регионаны айнытууга бурулдууду. Келир кезиге салынган борча Кыргыз-Малкыар Республикасы социал-экономикалы айнытуу жаны бола стратегиясында белгилениди. Быйыл февраль айында керди Кыргыз-Малкыарда битеу кырал программала республиканын бюджет бола тиимшиликте келтирилди.

Андан сора жыйылгыга кыатышханла К.Э.М.ни саулук сакълау министри Рустам Калибатовча бола К.Э.М.ни уруну эм социал куруулу министри Тогузаян Тажирге «Узак эм тири жашуу бола «Юйор» миллет проектле жашауда кылай бардырыганынаны тынгыланды.

Саулук сакълауу биринчи звенонун жангыртуу бола байланы профилекти ишле тынган бардыры не халда төбегерденди, кызын аруураны ачыккылау бола болум игилгенди. Боньчиалада алчы амаланы

жыйырандыла, ол санда жокер эм кыян тамыр аруураны, инфаркт микокардын эм инсультдан бакъында.

«Юйор» миллет проектни келеринде «Юйорго болушук этми», «Көп сабилы юйор» эм «Абадан төл» регион проектле жашауда бардырылганды. Аланы барысы бола бюджетте 590 миллион сом болзъанды, 191.9 миллион — федерал субсидия, 398.1 миллион суму республиканын бюджеттендөн болзъанды.

Республикада, сабилени жыл санарына көрө, бир көрө, ай сайын төлөнгөн 14 пособие эм колменасця юйорно социал болумуна көрө төлөндө. Юйорлеге торло-торло пособиела, социал жаны бола болушукла эм башка төлөүлө 23.5 миллиард сом багысы этмлгенди. Аны жыйырандан 103 миң юйорго кырал болушук этерег эм чыккындан, ала саудай да 196 миң сабий бдореленди. Көп сабилы юйорлеге болушук этми амалла андан ары да белгиленди, кызын барлыкдыла, ол санда социал жумушаны цифра амалла бола эти да, деп айтканды билдириди.

11 январьда Кызырты-Малкыар фашисттерден эркин этмлгенди

Кызырты-Малкыар фашисттерден эркин этмлгенди

Быйыл Кызырты-Малкыар гиттерчи аскерден эркин этмлгенди 83 жыл толганды. Республиканы эркин этмлгенди ючюн сөрмөшө жыл жарым тегилер багъанды: 1942 жылда августдан 1943 жылда январьга чейин. Бютюдө кызауат Зайковго, Огары Курт элени, Нальчик шахарны тийрелеринде, тау ашууда кызыу болганды.

Партизанланы кызуулунда Кызырты-Малкыар эркин этмлгенди ючюн кызыу кызауат бардырылганынаны арасында Аюбекяны Исмак да болганды. Ол, негерлер бола

ЮСОПЛАНЫ Галина хазырлаганды.

Тюбешуу

Жангырттылыккы, ишленирек мекямла да туура болзъандыла

К.Э.М.ни Башчысы Казбек Ковор республиканы саулук сакълау министри Рустам Калибатов бола ишленирек бардырылганды. Аны кезинде жангы жылы биринчи конюлеринде медицина учрежденила кылай ишленирекле кыралганды.

«Ол конюде улуу аруулык жетерденди ючюн республиканы стационарла, Катастрофаланы медицинасыны Кызырты-Малкыар арасы бола төрк медицина болушук берген берген, ара район болышчындада төрк болушук берген бөлөмдө да ишлерин кызауат бардырылганды», — дегенди министр.

Ол билгенди, Россияны Републикалы клиника болонзъанды, Бийик медицина технологияны арасына эмда көп профилли сабий арагыса саулукта бютон көп тошунгенди. Амбулатория-поликлиника учрежденила ишле тынган бардыры не халда төбегерденди. Саулук сакълау министрствода ишленгенди

да учреждениланы жокълагъандыла, солуу конюде Републикалы медицина болушук кылай курагына кырагъандыла.

Тюбешууну кезинде дагыда «Узак өмүрлө эмда тири жашуу» эмда «Юйор» миллет проектлени жашауда бардыры не халда төбегерденди, кызын аруураны ачыккылау бола болум игилгенди. Боньчиалада алчы амаланы

ла аралы болончыга. Майскында поликлиникага, Басканында амбулаторияга да тынгылы ремонт эттилди.

Төбөн Күркүжюнде, Сармаковода бола Чёрная Речкада амбулаторияланы, Черемды сабий поликлиниканы, Заскыова поликлиниканы курулушлары башларыркыдыла.

Андан сора да, Баскы районда ара болончыга жангы хирургия мекям ишлеп башларга белгиленди, деп билдириди К.Э.М.ни Башчысыны телеграм-каналында.

«Бююнлюкде адеп-намысны, төрени, инсанлыккы ышанланы сакълау бютюдө магъаналыгы»

Ахыры. Алай 1-чи беттеди.

«Адам акылыны, биллимин, жашууну эми болурга эсе эми, жангы технологияланы билриге, аладан тош хайыр алырга керекди. Алай цифралы технологияны жашаган, кеси алына оюмла эте билген а андан да магъаналыды», — дегенди ол.

Дин куулукту сөзөндө айып, чомартлык, соймеклик дегенча адамлыккы ышанланы магъанасын кошондан да айтканды. Ала кечюно конюде, саулукту жакшыртуу мурдо болганынаны, төрк торленген дунюда тас болмай, кесинги, ил дуняны, намысыны сакъларга коч бергенерин төргөтти.

«Цифралы технологияла, Интернет, жалган интеллект улуу онгла берди. Ала ашкылыкка, билим берген бола бирге таа да салырга болушукда», — дегенди ол эм сакъ болурга, халкларыбызны тарыхына, мурдоору, диннге татырга чакырганды.

Шөндөгү технологияланы хайрылыкларыны, жалган интеллект адамга берген онганы бола салган хатын кошондан Марат Хубиев да айтканды. Ол жаш төлөмдө кытышканынаны кызынларын белгиле, ыразылганын айтканды, ол санда жууалы министрстволга, жамуау эт дин бирлиги, спорт шоткыла, үстөндөгү бөлөмдө болзъанды. Алай, жарытууга бююнлюкде аланы арасында байламкыла толу кочо бола ишлемеди. Аны жангыртты ючюн, жангы амалла ишлеге керекди», — дегенди ол.

Жыйылгыда жууалы министрстволга, жамуау организациаланы, спорт бирлигины көлөчкөрдө да белонгенди. Миллеттин ишлери эм жамуау проектле жаны бола министр Аноор Курванов ведомство тамамылган проектлени юсеринден билдиргенди.

Жарыкъландыруу эм иму министрли орнорбасчы Екатерина Мисостова юйорту системасы кылай курагына, шкочлуклы республиканы халкыла жакшыртууга, кулуу арасына юйорту кылай курагына, бу жаны бола проектлени юсеринден айтканды.

«Юйорго болушук этми», «Көп сабилы юйор» эм «Абадан төл» регион проектле жашауда бардырылганды. Аланы барысы бола бюджетте 590 миллион сом болзъанды, 191.9 миллион — федерал субсидия, 398.1 миллион суму республиканын бюджеттендөн болзъанды.

Республикада, сабилени жыл санарына көрө, бир көрө, ай сайын төлөнгөн 14 пособие эм колменасця юйорно социал болумуна көрө төлөндө. Юйорлеге торло-торло пособиела, социал жаны бола болушукла эм башка төлөүлө 23.5 миллиард сом багысы этмлгенди. Аны жыйырандан 103 миң юйорго кырал болушук этерег эм чыккындан, ала саудай да 196 миң сабий бдореленди. Көп сабилы юйорлеге болушук этми амалла андан ары да белгиленди, кызын барлыкдыла, ол санда социал жумушаны цифра амалла бола эти да, деп айтканды билдириди.

«Адам акылыны, биллимин, жашууну эми болурга эсе эми, жангы технологияланы билриге, аладан тош хайыр алырга керекди. Алай цифралы технологияны жашаган, кеси алына оюмла эте билген а андан да магъаналыды», — дегенди ол.

Дин куулукту сөзөндө айып, чомартлык, соймеклик дегенча адамлыккы ышанланы магъанасын кошондан да айтканды. Ала кечюно конюде, саулукту жакшыртуу мурдо болганынаны, төрк торленген дунюда тас болмай, кесинги, ил дуняны, намысыны сакъларга коч бергенерин төргөтти.

«Цифралы технологияла, Интернет, жалган интеллект улуу онгла берди. Ала ашкылыкка, билим берген бола бирге таа да салырга болушукда», — дегенди ол эм сакъ болурга, халкларыбызны тарыхына, мурдоору, диннге татырга чакырганды.

Шөндөгү технологияланы хайрылыкларыны, жалган интеллект адамга берген онганы бола салган хатын кошондан Марат Хубиев да айтканды. Ол жаш төлөмдө кытышканынаны кызынларын белгиле, ыразылганын айтканды, ол санда жууалы министрстволга, жамуау эт дин бирлиги, спорт шоткыла, үстөндөгү бөлөмдө болзъанды. Алай, жарытууга бююнлюкде аланы арасында байламкыла толу кочо бола ишлемеди. Аны жангыртты ючюн, жангы амалла ишлеге керекди», — дегенди ол.

Жыйылгыда жууалы министрстволга, жамуау организациаланы, спорт бирлигины көлөчкөрдө да белонгенди. Миллеттин ишлери эм жамуау проектле жаны бола министр Аноор Курванов ведомство тамамылган проектлени юсеринден билдиргенди.

Жарыкъландыруу эм иму министрли орнорбасчы Екатерина Мисостова юйорту системасы кылай курагына, шкочлуклы республиканы халкыла жакшыртууга, кулуу арасына юйорту кылай курагына, бу жаны бола проектлени юсеринден айтканды.

«Юйорго болушук этми», «Көп сабилы юйор» эм «Абадан төл» регион проектле жашауда бардырылганды. Аланы барысы бола бюджетте 590 миллион сом болзъанды, 191.9 миллион — федерал субсидия, 398.1 миллион суму республиканын бюджеттендөн болзъанды.

Республикада, сабилени жыл санарына көрө, бир көрө, ай сайын төлөнгөн 14 пособие эм колменасця юйорно социал болумуна көрө төлөндө. Юйорлеге торло-торло пособиела, социал жаны бола болушукла эм башка төлөүлө 23.5 миллиард сом багысы этмлгенди. Аны жыйырандан 103 миң юйорго кырал болушук этерег эм чыккындан, ала саудай да 196 миң сабий бдореленди. Көп сабилы юйорлеге болушук этми амалла андан ары да белгиленди, кызын барлыкдыла, ол санда социал жумушаны цифра амалла бола эти да, деп айтканды билдириди.

Себеплик

Урунурга аламан онг

К.Э.М.ни Уруну эм социал куруулу министрстволу республикада социал бизнесин айнытыр болушук хайыры бола бир торло бола керешире суйонгөргө 98 миллион сом бленди.

Ведомствону таматасы Тогузаян Тажир айтканды, ала хал аталамын, жашууну саудай да намыслыккы адамлыккы ышанланы мурдоорунда кырагыне кереклине с бурзъан

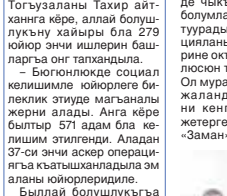
Жангы жылга таукулеленип эмда көлленип кирешгенбиз

Белгилисича, ковидни кезинде халкыны абдан төлөсоно аспамсы дундиларын алышканды. Ала уу «Заманы» ортөдөн алганы, аны соююн коч уганын эмда. Ол жарылуу шарт республикада юч тилде чыккыган газетелени да болумларын торлендиргенди туурасы. Андан сора редакцияны аларында кеселерне окуучулары жангы төлөсюн тартуу борч турасы. Ол муратта уу бююнлюкде жалаанда социал сөтлени кент жайыраны бола жетерге боласы. Алай бола «Заман» да ол амалны кент

2 мингине жете келди. Ол а ахыс көрүмдөдү. Болумун игилендир мурат бола эм жаш төлөсоно эси газетинде бирге буруу актын бола биз бытыр «Тауу кысы» деген конкурсу бардырылганды. Газетини шабат конюно номерлеринде халкыбызда бир торло жетишканы бола атын айтдырган ариукалы сураттарын басыла алгандан сора, аланы ВК соцсетведе аккаунтубунда салып, анда хар бири ючон кып көтюрор амалны хайыранла, хорлаганынаны айырганды. Сөзсөз, миллетте ол конкурсу аспам э блонгонгенди. Жашула у ол неда бо кызын телефон номерлерин тилеп да жаздыла.

«Юйорго болушук этми», «Көп сабилы юйор» эм «Абадан төл» регион проектле жашауда бардырылганды. Аланы барысы бола бюджетте 590 миллион сом болзъанды, 191.9 миллион — федерал субсидия, 398.1 миллион суму республиканын бюджеттендөн болзъанды.

Республикада, сабилени жыл санарына көрө, бир көрө, ай сайын төлөнгөн 14 пособие эм колменасця юйорно социал болумуна көрө төлөндө. Юйорлеге торло-торло пособиела, социал жаны бола болушукла эм башка төлөүлө 23.5 миллиард сом багысы этмлгенди. Аны жыйырандан 103 миң юйорго кырал болушук этерег эм чыккындан, ала саудай да 196 миң сабий бдореленди. Көп сабилы юйорлеге болушук этми амалла андан ары да белгиленди, кызын барлыкдыла, ол санда социал жумушаны цифра амалла бола эти да, деп айтканды билдириди.

Улбашланы Мурат бола Курданланы Сулейман.

Улбашланы Мурат бола Курданланы Сулейман.

Улбашланы Мурат бола Курданланы Сулейман.

хайыранла ишлейди. Бююнлюкде бизни ВК, Телеграм, Мах социал сетведе эки аккаунтарыбыз бардыла. Сөз ючюн, ВКконтакте бизге жазылганынаны саны

хайыранла ишлейди. Бююнлюкде бизни ВК, Телеграм, Мах социал сетведе эки аккаунтарыбыз бардыла. Сөз ючюн, ВКконтакте бизге жазылганынаны саны

хайыранла ишлейди. Бююнлюкде бизни ВК, Телеграм, Мах социал сетведе эки аккаунтарыбыз бардыла. Сөз ючюн, ВКконтакте бизге жазылганынаны саны

хайыранла ишлейди. Бююнлюкде бизни ВК, Телеграм, Мах социал сетведе эки аккаунтарыбыз бардыла. Сөз ючюн, ВКконтакте бизге жазылганынаны саны

БИРИНЧИ КЮНДЕ

1942 жыл 10 августта гиттерчи аскерле Пятигорску уууулап, Кыргыз-Малкыарны келеринде жетеди. Малка, Баскыан, Терек жанында кырауруула узны чаргага немисиле эки танк дивизиюны, жау аскерлени улуу кауулун, аскер-хауа эм башка бөлөмлени жиберди.

Бу кезде республиканын адамланы курулушунангы керекли оборудованины кыркыуусу жерге чыгаруу курулды. 13 августта Куба эли тийресинде 2-чи гвардия маршудивизию гиттерчиерге кыажу сөрмөшө киришеди. Алайдан душман, Басканыноку зорлап, Басканыноку жакына, Көндөлөгө жетеди. Кишлени алдыла, 15 августта фашистлени «Эдельвейс» кауулун айрмалы бөлөмлери Эльбрусда Хотот-Туз аузуга киреде.

8 августта сөрмөшө битеу Кавказ туулары тийресинде башландыла. 295-чи 2-чи гвардий, 392-чи дивизиюны аскерлери Праворванское, Майскый, Ново-Ивановское элени тийрелеринде гиттерчилени танк дивизиюна кыажу сөрмөшө бардырадыла.

Сентябрьда Малгобек курулушуну операция бардырылды. 1942 жылда 26-28 октябрда душман Нальчикке жетди. Ол кезде шахарны гарнизоуну таматасы «...Нальчикни калагына бурурга эм душмандан сакларды...» айтырык чыгарды. Немислени 70 бомбардировщиклери республиканы ара шахарына топарын атканды, танка, аскерле жибергенди. Ючюн башкы кыянаты урушдан сора, Нальчик думшанга кырагыра тошгенди.

Фашисте Кызырты-Малкыар болган төрт айны ичинде көп маныр адамланы өлтүргөндиле, юйорлени саудай кызгъандыла. Нальчикни бола Прохладныйн тийрелеринде душман танкалга кыажу урула өлкөдөн толганыла да анга шартылак этди. Биринчи конюде гиттерчиле чойнопленени (600 адам), ипподромга жыйып, ажымлы өлтүрөди. Тау чоңтоюлө кавказ халкыла ушаганынаны ючюн аланы оюнуарын

ПАРТИЗАН КАУУМЛА

Республиканы оюнуарын 37-чи совет аскерни командованиасы бола бирге Кызырты-Малкыарны гиттерчилден азатлануу жумушаны тийрелени тапк дивизиюна кыажу сөрмөшө бардырадыла.

Сентябрьда Малгобек курулушуну операция бардырылды. 1942 жылда 26-28 октябрда душман Нальчикке жетди. Ол кезде шахарны гарнизоуну таматасы «...Нальчикни калагына бурурга эм душмандан сакларды...» айтырык чыгарды. Немислени 70 бомбардировщиклери республиканы ара шахарына топарын атканды, танка, аскерле жибергенди. Ючюн башкы кыянаты урушдан сора, Нальчик думшанга кырагыра тошгенди.

Фашисте Кызырты-Малкыар болган төрт айны ичинде көп маныр адамланы өлтүргөндиле, юйорлени саудай кызгъандыла. Нальчикни бола Прохладныйн тийрелеринде душман танкалга кыажу урула өлкөдөн толганыла да анга шартылак этди. Биринчи конюде гиттерчиле чойнопленени (600 адам), ипподромга жыйып, ажымлы өлтүрөди. Тау чоңтоюлө кавказ халкыла ушаганынаны ючюн аланы оюнуарын

АКСЕР МАКТАЛУУ

Нальчикке эркин этмлген аспам инсаны Тууган журтубуну жалныккысызлыгын кыруулай жангарын бергенди. Ата журтуруну жылларында көрпөгөн баттыркылар ючюн Нальчиктин 8 январы Совет Союзу Жигити деген даражалы аты тиимши болганды. 10 миңден аспамы орденле эм майдала бола сауулангандыла.

Нальчикке эркин этмлген оюно сөрмөшөде демениги кырагылыны торло-торло жерлеринде, көп миллетлени миңден аспам уланы жана-ларын бергенди. Республиканы ара шахарыны эм аруу жеринде — солтуларда — мамырлык ючюн жангарын берген совет аскерленин урметине 1949 жылда «Эмюрлөк от» эстөрктө орнатылганды. Шахарны курулушунангы асыралган 32 кызырдан жигитлени өлкөкери боу сыйлы жерге көчюрюлгенди. Алай бола тарыхыла жазылангыча, 148 совет аскерни тамакыда былайда азыркы кызыр ююшошор. Аладан бююнлюкде жаланды 88-сими аты белгилги этлгенди: 12 офицерни бола 76 сержантны бола аскерлени эм аруу жеринде жашуу урушуну жылларында көрпөгөн баттыркылар ючюн Нальчик 1985 жылда Ата журтурунун орденни 1-чи даражалы бола саууланганды да баттыркыларда 2010 жылда 25 мартта РФ-ни Президентини Узакы бола «...Ата журтурунуну жалныккысызлыгын, мамырлыгы ючюн кызауатта шахарны кызауатта баттыркылар бола конструкторлары эркинликте иттинулюне этмлген урметини белгисиди.

ЭРИШУ

Озган жылы ахырында Сабийлени бола жаш төлөно чыгармачылыкларыны юйорно ишленирек «Кызырты-Малкыарны акыллары» аты регион дунюда жеткенде соруулага жууала беруди — билимгери бийи даражада болганын көрпөгөнди. Теория жаны бола эркинлик кытышканында да орденле, майдалага көбөсю тиимши болгандыла. Сөз ючюн, биринчиленен жолукчуна дөкүлөн хорлагандыла: Азаматланы Алап

ЭСЕПЛЕ ЧЫГАРЫЛГАНДЫЛА

Озган жылы ахырында Сабийлени бола жаш төлөно чыгармачылыкларыны юйорно ишленирек «Кызырты-Малкыарны акыллары» аты регион дунюда жеткенде соруулага жууала беруди — билимгери бийи даражада болганын көрпөгөнди. Теория жаны бола эркинлик кытышканында да орденле, майдалага көбөсю тиимши болгандыла. Сөз ючюн, биринчиленен жолукчуна дөкүлөн хорлагандыла: Азаматланы Алап

АБДУЛЛАХАНЫ

Фатима хазырлаганды.

ЭРИШУ

Озган жылы ахырында Сабийлени бола жаш төлөно чыгармачылыкларыны юйорно ишленирек «Кызырты-Малкыарны акыллары» аты регион дунюда жеткенде соруулага жууала беруди — билимгери бийи даражада болганын көрпөгөнди. Теория жаны бола эркинлик кытышканында да орденле, майдалага көбөсю тиимши болгандыла. Сөз ючюн, биринчиленен жолукчуна дөкүлөн хорлагандыла: Азаматланы Алап

ЭСЕПЛЕ ЧЫГАРЫЛГАНДЫЛА

Озган жылы ахырында Сабийлени бола жаш төлөно чыгармачылыкларыны юйорно ишленирек «Кызырты-Малкыарны акыллары» аты регион дунюда жеткенде соруулага жууала беруди — билимгери бийи даражада болганын көрпөгөнди. Теория жаны бола эркинлик кытышканында да орденле, майдалага көбөсю тиимши болгандыла. Сөз ючюн, биринчиленен жолукчуна дөкүлөн хорлагандыла: Азаматланы Алап

АБДУЛЛАХАНЫ

Фатима хазырлаганды.

МАГОМЕТЛАНЫ

Асадуян.

МАГОМЕТЛАНЫ

Асадуян.

МАГОМЕТЛАНЫ

Асадуян.

МАГОМЕТЛАНЫ

Асадуян.

ЭРИШУ

Озган жылы ахырында Сабийлени бола жаш төлөно чыгармачылыкларыны юйорно ишленирек «Кызырты-Малкыарны акыллары» аты регион дунюда жеткенде соруулага жууала беруди — билимгери бийи даражада болганын көрпөгөнди. Теория жаны бола эркинлик кытышканында да орденле, майдалага көбөсю тиимши болгандыла. Сөз ючюн, биринчиленен жолукчуна дөкүлөн хорлагандыла: Азаматланы Алап

ЭСЕПЛЕ ЧЫГАРЫЛГАНДЫЛА

Озган жылы ахырында Сабийлени бола жаш төлөно чыгармачылыкларыны юйорно ишленирек «Кызырты-Малкыарны акыллары» аты регион дунюда жеткенде соруулага жууала беруди — билимгери бийи даражада болганын көрпөгөнди. Теория жаны бола эркинлик кытышканында да орденле, майдалага көбөсю тиимши болгандыла. Сөз ючюн, биринчиленен жолукчуна дөкүлөн хорлагандыла: Азаматланы Алап

АБДУЛЛАХАНЫ

Фатима хазырлаганды.

МАГОМЕТЛАНЫ

Асадуян.

МАГОМЕТЛАНЫ

Асадуян.

МАГОМЕТЛАНЫ

Асадуян.

– Жаңгы жыл жаңгы узатпа элдери. Озган 2025 жылда ишигиз кылай эди?

– Ол Улуу Ата журт урушда Корланын 80-жылдыгына аталганын бил байламы, ол шартта энци эс бурлганды. Алар болмай да кылай? 1941 жылда республикада 367 миң адам жашаганды. Аладан малкарлыла – 56 миң болганды. Битеу да республикада уруш кеткенден аялганда га, аладан кар бир 4-чо адам таулу болганды. Жаландан Кендененин алсак окуяна, андан 800-ге жууук адам кыйтмаганды урушдан.

– Сөз ючюн, ол тарых шартта алып не зат этигенди Меморалда? – Биринчиден, жаңгы проект атылганды «Заманла. Болган ишле. Адамла» деп. Аны кырамында жылы аллында окуяна, 4 январьда, Нальчик, 11 январьда битеу да республикада фронттогон алаптанганганына, февральда Сталинградда барганын кырауында, Ленинград блокадага, июнда бля июльда «Жер ючюндө жашау барып туруу ючюн», деп. Брест кылавада кен берген 25 таулуга аталганды, таңыз фронтта кыруук этененин, аскер корсондондулени эсгерген, Ата журтну кыруулауу ючюне, Нальчикге Махтуну даража берилгенде аталганды, башка кыруучула да болгандыла.

– Аланы араларында жоргогым бютюнда бек жараткан бири болганды 9 майда – Урушдан келген ючюл кыагытанын жорек бля этилген кыруучу. Совет Союзу Жигитлери Байсалтанын Алимге бля Умайлайны Мухажирге аталганды да.

– Хау, «Мен да жашаганыма бир ючюндө...» деген проктагыма бар жорекбы. Энди Улуу Корланыга юлош кыошкан хар бир адамны сагынуу жорк зоо да, аны кыруучулардын умун эсгергенбиз. Сөз ючюн, акыр Маммеланы Ибрагимни, кыруу кыруучу Джалпанын Муссаны, РСФСР-ни халкы артисти Кючюканы Магомтени, Отыары Малкырада шкюлу директору болуп турганды Кырчаланы Хадисни, белгили алим Энейланы Тимурну, генерал-лейтенант Бейпайланы Суфьяны, СССР-ни сыйлы терсенин Залихананы Хусейни да сыйлоп, жорек ыразылык бля эсгергенбиз. Сөз ючюн, Залихан

Иттинилуок «Баш борчубуз жаш тёлөнү Ата журтубузну сүйдюрүргөдү»

Биогон ушак нёгерим Долникде Репрессияланы сынаганага аталган мемориалны директору Теммоланы Ибрагимни кызы Фариатды.

Юнармечиле бля полковник, Россияни Жинити Валерий Куюв эм подполковник Гелстонины Борсоби.

Улу Элбрусун башындан фашист байракны көтөргөн, Ата журтну байрагынын орнаткан кыруучуларды. Жаш адамла жер шерттерини ючюндөн аллай шарттаны билсе, алагуу ушакга итиндиктиде.

– Жаш адамла дейсе, сизде ол тобушуйлуе кимле жорюйдюле? – Таматала, кичиле да. Бютюнда шкюлдө окуганганын чакырыбай. Алагуу Ата журтубузну сыйдоргого илгенде, былай адамдарыбыз юлюю болуп келди. Бери шахар, эл шкюлдөндө, сабий салдадан да келеди сабийле ата-аналары, устазлары бля. Бютюндө Нальчиктен, Хасания, Ак-Суу элден, Дагында Нальчик куорурда солгуянла, башка кыруучула да келеди. Дагында бу тамега «Аллах устаклы барды – Ата журтну кыруулауу» деген проектти кыруучуларда бардыла тобушуйлуе. Аны чеклеринде Нальчикде

бир жыйылуула барганын жерлеге, сөз ючюн, театрда, жаш айлада лагерлеге да элтебиз. Быйыл тышына чыгып кыруалган кыруучуларды 16-чи кыруучу шкюлда, 18-чи, 41-чи, 66-чы прогимназияларда да баргандыла. Жаш адамланы ючюндө ушак, 28 июнда, кыруучу Куйлайны Кырасын атып майданда болганды.

– Сизде барганын төрөли эришуйлени да сагынганы эди? – Сыйлы Кызимден башлайык. Көп жылдан бери «Адамды бизни атыбыз» деген, шапырыны жашау эм чыгармачылык жолуна аталган эришуй да «Тау журтны эки кыруучу ючюни да окуучулары, студенттери кыагытадыла. Назмула окуйдула, суратла ишледиле, жыр айтадыла. Куйлайны Кырасынга бля Алим Кешокова аталган эришуй да «Тау журтны эки кыруучу – Алим бля Кырасын» деп, тоду да Казимичке барды. Арта бу эришуйлеге кыагышканын жорюни бергине көрө махтау кыагытла, он-губууга көрө сагыла да аладыла.

– Мемориалда шкюлдө да наркитилеге, башка аманлык ишлеге да кыагуу акциялар бардыла. Алагуу кимле кыагытадыла? – Ансы амал жоркду. Сабийни төрс жолга ймез ючюн, республикада окуучу-юйрети жаңы бля ишленге Жаркышандыруу, Жаш тёлө министрствода, окуу департаментде, жуулаха тартыуу органдары ишленгенде болла, хар бир энци устакга дери, көп кыйын саладыла. Ол жыйылууга 8-11-чи классканы окуучулары, аланы атаналары да кыагытадыла.

– Этеги ишлеринде бек баш жуууша кырасын санайсыз? – Энди «Мени ючюн – мени кыла», «Устак», «Милитант келлик юню аланы кыруучуларды», «Бир юйүрдө» дегенча кыруучула да этебиз. Алай а мемориалчыла баш борчларына халкыбызны кыруучу ючюни бля байламы ишлени ишледиле. Ала ушакта барганын берилес. Ол кыруучу жыл сайын жаңгырыладыла. Келликени скакыйлабыз.

Ушаккы МУСУКАЛАНЫ Сакинат бардырганды.

Жамауат Токну урлагын узгалак келтирмез

Озган жылы башындан бери «Росети Северный-Кавказ» – «Каб-балкочор» биригинуо специалистер току урлагына бля байламы 243 шартны ачыктылаганды. Савыр алап айтканды, эсептенгенин бирибурсу 8,3 миллион киловатт-сагатны хайырлангандыла. Ахчага кеңюрюп айтканды, ол 64,3 миллион сомдон аслам болды. Аны бля байламын аял жазыганды аманлыкчыла закондогөтөлөствөгө көрө жуулаха тартылууча ишлени органдарына берилгенди. Энергоючюну урлагын улуу хаткага келтирген болукчула. Косери аларына кылай болса да тартылууча току чыбыкты бергенге келтирген, адамны саугууна хата салыргы эм кыруучу кыошчулагу окуяна жетерге болукчула.

Алай бля току урлагына Администрация буюулары кодексине 7,19-учу статьясына тиийишкенинде (Сөтлөгө эркинчилик кошулууганга эм току эсептеген бирибурсу хайырланганла) тазир төлөрдиктиде. Аны өлчөми энци ишлелге 10-15 миңг, организациондуга ушак 100-200 миңг сомга жетеди.

Экинчи кер эркинчилик току ызага кошулган энци иге 15-30 миңг сом тазир төлөргө тошердикти. Алай буюулык этген организациондуга ушак өлчөми 300-400 миңг сомга жетеди. Бир-бирле, РФ-ни Улоунын кодексине 165-чи статьясына көрө, эки жылга тутулууга да болукчула.

Андан сора да, эки айдан аслам заманын төлөрдөн берер тургуянла току уздан келтирге болукчула. Ток бля жалчытылыр ючюн, алагуу борчлары толусунай хабарга тошердикти. Ол санда току чыбыкты кестелерине эки кошушканына да керектерликте. Аны өлчөми объектин кыйыныгына көрө болды. Сөз ючюн, энци арбаны иеси – 3 миңг, организационны таматасы ушак 10 миңг сом берилди.

Току урлагынын бызына, «Росети» биригинуо чилис ысына – бу телефон номер бля хакысы өлөшүргө болукчула: 8-800-220-0-220. МАГОМЕТЛАНЫ Сулейман.

Англытуу Ипотекада торлениуле

Быйыл биринчи февралдан башлап, юйор ипотекага торлениуле кийриледиле. Аланы магынасын «Бир юйор – бир учур» деген сөз бля анылаптыргыла болукчула. Башхача айтканды, юйор башчы бля аны бийнеси бир ипотека келешиме экиси да кыагыштыргыла борчу болукчула, дегендице Кырааты-Малкырада МПГда.

Иш алай болса, энци бир юйор талай ипотека кредит аламык тойючу. Аны себепти буюулык этиуге да жол жабылыгыды. Быйыл 1

февралыга дери юйдегилден бири ипотекага кирген зоо, экинчиси алай эркинчили тас эттердикти.

Эсте сала айтсак, 2023 жылда декабрны аллындан башлап, «Бир алычу – бир үзү ипотека» деген жорук хайырланган эди. Энди ушак алай чекленуу сауйю юйорго салынды.

Быйыл ипотека беруу программаны болукчула 2020 жылга дери, аны чекленген кредит алы процентте берилди. Аны ушак былай юйорле алыргы болукчула: эки эмда андан көп сабийли, жыл саны аты жыл бля

чекленген сабийи болгандыла, сакат сабийи эсдорленге.

Москвада, Санкт-Петербургда, Москва энда Пензильда, облыстарда былай ипотеканы чеклеринде 12 миллион сом алыргы болукчу, бир-жиси регионла ушак – алы миллионга дери. Билыр апрель айдан башлап, бу программга кыруу жаңы ишленген ушак, кыруучуларга кыагышканын жашуу журтаны да кыошканды.

УБАШЛАНЫ Мурат.

инсандадан ахча жыйганы ючюн торленди. Аныкыланганына, 2018 жылда ол халкыла арты торероуу организацины келечисине банк картасында ахча өлдорденди. 2023-2024 жылда ушак Нальчикде инсанла бля жалгын кыагыштыл этпеди. Алай бля, аладан ахча жыйып, аны иеси сыйганына кыраатканды. «Аны кыруучу 21 миллион сом тошкенди», – деп билдиргенди Россияни МБД-сыны келечиси Ирина Волк.

Туулуганына РФ-ни УШ-ыны 203-чо эм 2025-чи статьясына буюулуу эл этпелери бля байламы улупончы иш ачылыганды. Тореленген жууадан кыруу мурат бля тыш кыруалга кыахчанды, ол 2025 жылда халкыла аралы илзуге берилгенди.

Экинчи инсан аманлыкчы кыруучула башчылык этпеди эмда хыйлачылары ючюн торленди. Толу болмаганын шартлага көрө, 2018-2021 жылда ол таншылары бля «Финис» интернет-проектти, башкада айтамды, финанс пирамиданы кыруаганды. Ала инсандадан жыйганы ахчаны багылы кыагытала, кривошологала салыргы эмда аны кыбейтип кыайтарырга айтты, алдыга атыды.

Аманлыкчы ишлеринден 7000 адам ачыганды, миллилард сомдон аслам кыруачын салынганды, дегенди Ирина Волк. Тореленген жууадан тыш кыруалга кыахчы кырууларга умут этпеди. Татарстаны Ич ишле министрствосу жыйыштырган шартлага көрө, РФ-ни Баш прокуратурасыны оюну бля инсан халкыла аралы илзуге берилгенди. Илзетуулуу жууула топурулу, аны ОАЭ-де тутканды.

ТИКАЛАНЫ Фатима хазырлаганды.

Чекчиле Аскер ант бергендиле

Россияни ФСБ-сыны КМР-де Чекчи управленийсында чакыруу бля кыруучу этпелде, аскер ант бергендерине аталган кыруучуны жыйылуу болганды, деп билдиргендиле бизге кюл ведомствону пресс-службасында. Чекчилени тизгинине кыошуган жаш аскерчилеге ол кюн юйреленуе тауусулуп, энци ала Ата журтну кыруулачулары болганын берилесине айланганды.

Аланы Чекчи управленийны башчысы генерал-майор Игорь Семёровкы, ветеран организацины таматасы Владимир Сиволобов алгышлагандыла. Ала Ата журтну сакларыга, устакны толтурурга, низамлы болууга ант этпеленин берилгенди.

Кыруучуны жыйылуудан сора, аскерчиле кыруучу этпелде, аскерчиле согуу ючюн, жууукулары бля тобушгенди.

ТокуБЛАНЫ Фатима хазырлаганды.

Спорт Арбазлага – жарау этерча майданла

2020 жылдан башлап «Уруугуна бля кырууланууга хазырма» (ГТО) компленине мадаралар республикабызда 20 миңден аслам адам бергенди, деп билдиргенди КМР-ни Спорт министрствосундан.

Ардуанда, Баубегтенде, Котларевсканда, Дыгулуубегде, Терекде, Хабзада, Заюковда бля Терс-Кылада. Спорт майданына эшикке жарау этерча эмда ГТО-ну мадаралар берирге хазырлангыча тренажерла бля жалчытылгандыла. Андан тышында, Кырааты-Малкырада биогон-люкда ГТО-ну санылаурын бардырчына бир республика бля 13 муниципал ара барды.

Жамауатны сауйукулу жашуу бардырчырга ону болуп ючюн ант жылда спорт майданына аслам ишленгенди, ол санда Отыары Куржунде, Каменномостскоеде,

Эм кыюлуе сайлангандыла

Нальчикде универсал сермеден эмда аны лайт торлоосунда Кырааты-Малкырачын биринчилиги бля чемпионаты бардырылгандыла. Алагуу республиканы спорт араларындан бля шкюларындын 250 адам кыагышкандыла.

Кануков, Ислам Казимде, Мырзаланы Умит, Жангуразланы Абдуллу, Амир Тенгизов эм башкала чыгыгандыла. Аланы барысына да республиканы жыймылды кыруучуна кошулууга эмда аны сандында округ эришуйледе сермедиге эркинлик берилгенди. Ол да Нальчикде 5-8 февралда болукчула.

«Нальчик» – алчылары санында

«Вымпел» спорт арада дзюдодан Эль-бруну кубогу ючюн эришуй этпеди. Анга бизни республикадан, Краснодар крайдан, Адыгандан, Кырчай-Черкесден, Чеченден бля Шимал Осетия-Аланиядан 2012-2013 жылда тууган спортчула кыагышкандыла.

«Баксан» бля «Локомотив». Эсептеге көрө, биринчи жерин Краснодар край алганды, экинчиде Кырчай-Черкес Республиканы келечилери орналгандыла, ючюнчө жерин «Нальчик» кыруучу бля Чечен Республиканы спортчулары юшөнгенди.

Республикабызны атындан терт кыуум тутушкандыла: «Нальчик», «Дзюдо КБР»,

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфийа.

Жаш кыруучуга – ахшы сынам

Нальчикни Буз арасында хоккейден 2017-2018 жылда тууган спортчулары араларында «Шайбу, Шайбу» деген эришуй бардырылганды, анга СКО-ну регионларындан 10 кыуум кыагышканды.

Хоккей бля энци керешип башлаганына араларында Ставропольчу «Динамо» эм ахшы ойнаганды. Экинчи жерге – «Дрозды» (Ростов), ючюнчөгө ушак «Нальчик» чыгыгандыла.

Сынамлырак хоккейчиледен эм керешип, Ессентуку эм ахшы ойнаганды. Экинчи жерге – «Комш маиданы», «Ал-Насредие» кыруучу болганды.

2026 жылда январьда намаз кылылуучу беш ууахтымсы

Айны кюлери	Эртен намаз	Кюнню чыгыганын заманы	Тош намаз	Экинчи намаз	Ашхам намаз	Жасы намаз	
13	Геуорге кюн	06:06	07:36	12:25	14:42	16:55	18:35
14	Бараз кюн	06:05	07:35	12:25	14:43	16:56	18:36
15	Орта кюн	06:05	07:35	12:25	14:44	16:57	18:37
16	Байрым кюн	06:04	07:34	12:26	14:45	16:58	18:39
17	Шабат кюн	06:04	07:34	12:26	14:46	17:00	18:40
18	Ийик кюн	06:03	07:33	12:26	14:47	17:01	18:41
19	Баш кюн	06:02	07:32	12:26	14:48	17:02	18:42
20	Геуорге кюн	06:02	07:32	12:27	14:49	17:04	18:44
21	Бараз кюн	06:01	07:31	12:27	14:50	17:05	18:45
22	Орта кюн	06:00	07:30	12:28	14:52	17:06	18:46
23	Байрым кюн	05:59	07:29	12:28	14:53	17:08	18:48
24	Шабат кюн	05:59	07:29	12:28	14:54	17:09	18:49
25	Ийик кюн	05:58	07:28	12:28	14:55	17:10	18:50
26	Баш кюн	05:57	07:27	12:29	14:56	17:11	18:51
27	Геуорге кюн	05:56	07:26	12:29	14:57	17:13	18:53
28	Бараз кюн	05:55	07:25	12:29	14:58	17:14	18:54
29	Орта кюн	05:54	07:24	12:29	14:59	17:16	18:56
30	Байрым кюн	05:53	07:23	12:29	15:01	17:17	18:57
31	Шабат кюн	05:52	07:22	12:29	15:02	17:18	18:58

Кыруучуны Муслиманларыны дин управленийсы.

Баш редактор
КЫОНАКЫЛАНЫ Хасан
РЕДАКТОЛЕГИЯ:
ТЕКУЛАНЫ Хау
(Баш редактору оубурбасары),
ЖАНИ УРАЗЛАНЫ Накабат
(Баш редактору оубурбасары),
ТОКЛУЛАНЫ Борпур
(Жууалы секретары),
МУСУКАЛАНЫ Сакинат,
ТИКАЛАНЫ Фатима,
ТРАМЛАНЫ Зукура,
УБАШЛАЛАНЫ Мурат.

ТЕЛЕФОЛА:
Редатору примыйни – 42-63-01.
Баш редактору оубурбасары – 42-38-21, 40-04-82.
Жууалы секретары – 40-28-97.
Секретариат – 40-93-62.
Корректоры, спецнашпесте – 42-63-52.
РЕДАКЦИЯНЫ БЕЛОМЛЕР:
Политика ин право – 42-24-02.
Экономика – 42-66-73.
Култура – 42-66-76.
Социал ишле – 42-75-82.
Курортла, туризм эм спорт – 40-39-93.
Окуучуруна бля байламкыла жорютуу эм жалыуу – 42-37-94.
Сурат алачуу – 40-50-18.
Энци көрсөткөчт – 42-68-72.
Операторла – 42-66-85.

Редация авторла бля кыагыт жорютмейди.
Кюл жамаалыга ресения этилмейди эм ала артка кыайтарымайдыла.
Галекте басылган материалда айтылган оюла рекламаны оюму бля келишимге болукчула. Аманла айткылган хар зат ючюн Россия Федерацияны Басманы ючюндө законду тиришкенинде материалды авторлары кесери жуууладыла.
Редация авторларда 400 гезиттинен (машина бля жалыуула 5-6 бет) кюл аймакты.
Редак Сивьяны, информация технологианы эмда асламы коммуникацияны ишлери жаңы бля федерал уюмлабыны (Роскомнадзор) Кырааты-Малкырада ушак кыруучуларга 2016 жылда 19 декабрьде регистрация этилгенди.
Регистрация номер – ПН № ТУ07-00118. Индекс – П 5893

Газетин басмага «КМР-Медиа» ГКУ-ну компьютер саубасы жазар этпеди.
Газет «Изаветство» «Южный регион» ООО-ну типографияда басылганды. Ставрополь край, Ессентуку ш. Никольский орам, 5а
Газетин ислерине тапдыруу ючюн КМР-ни почта санын номеринде Управленийсы жууулады.
Телефон: 76-01-21
Газетти ылыгыла юч көрө чыгалса – геуорге, орта, шабат кюндөсө.

Номерте графикте көрө 19,00 сагытга кюл салынганды. 20,00 сагытга кюл салынганды
ГАЗЕТНИ НОМЕРНИ ЧЫГАРГАНЛА:
Байсалыны Мярзият – дежурный редактор, Кетегичиланы Зульфийа – жууула секретары, редактор оубурбасары; Гезияны Ваганна (1-чи бет), Хаматланы Лозета (2-чи бет), Балдыны Феруза (3-чу бет), Зеталаны Лида (4-чу бет) – корректорла.
Тиражы 1515 экз. Заказ № 5
Багысы 13 сомду.
360000, Нальчик шахар, Ленин аял проспект, 5.
электрон почта: elbor_50@mail.ru